

Onderwerp Transitieplan crisisnoodopvang asiel		
Nummer	2022/1618556	Datum college 22 november 2022
Portefeuillehouder	Wienen, J.	
Programma/beleidsveld	2.1 Voorzieningen volwassenen	
Afdeling	PG	
Auteur	P. Haker	
Telefoonnummer	023-5113431	
Email	phaker@haarlem.nl	
Bestemd voor:	Het college stuurt deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de Raad.	
Bijlagen	Niet van toepassing	
Aanleiding		
<p>Recent is de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen gepubliceerd. Onderdeel van deze wet is het creëren van een wettelijke taak voor gemeenten voor het realiseren van opvanglocaties voor asielzoekers. Hiermee wordt vastgelegd dat gemeenten medeverantwoordelijk zijn, naast het Rijk, voor de realisatie van asielopvang voor vluchtelingen en asielzoekers. Uitgegaan wordt van solidariteit tussen gemeenten, een eerlijke en evenwichtige spreiding over het land, zoveel mogelijk vrijwillig ter beschikking stellen van opvangplaatsen en het voorkomen van crisisnoodopvang.</p> <p>De Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen is de basis voor het Transitieplan Crisisnoodopvang dat de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan het Veiligheidsberaad heeft aangeboden. Doel van het transitieplan is om tot structurele oplossingen te komen ten aanzien van de crisis in de opvang van asielzoekers. Hoewel het transitieplan nog onderdeel van gesprek is, zijn de contouren helder en wordt duidelijk voor welke opgaven regio's en gemeenten staan.</p> <p>Met deze raadsinformatiebrief informeert het college de raad over het transitieplan, de laatste stand van zaken asielopvang in onze regio Kennemerland en de opgave waarvoor we staan.</p>		
Het transitieplan crisisnoodopvang		
<p>Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft in het Transitieplan CNO als doel geformuleerd dat er per 1 april 2023 geen noodzaak meer is voor crisisnoodopvang. Vanaf dat moment voert het COA haar wettelijke taak uit en voorziet het COA in de opvang en begeleiding van asielzoekers.</p> <p>Het kabinet heeft toegezegd dat het transitieplan een wettelijke basis krijgt. Gemeenten krijgen een wettelijke taak in het realiseren van permanente opvang voor asielzoekers. Het Rijk krijgt de mogelijkheid om – als nodig – gemeenten te verplichten om locaties beschikbaar te stellen.</p>		

Gemeenten moeten per regio een plan opstellen dat ertoe leidt dat er per 1 april 2023 voldoende opvangcapaciteit wordt gerealiseerd. Het gaat hier niet om crisisnoodopvang maar om permanente opvang ofwel asielzoekerscentra (azc's). Gemeenten dienen op zoek te gaan naar locaties, het COA neemt conform haar wettelijke taak het beheer van de locaties op zich, inclusief begeleiding en medische zorg. Volgens de meest recente cijfers betreft het landelijk 51.000 opvangplekken, de praktijk laat zien dat dit aantal door het COA steeds naar boven wordt bijgesteld. Het definitieve aantal te realiseren opvangplekken is dan ook nog niet bekend. Uiteindelijk wordt de opgave per provincie verdeeld en onderverdeeld naar de regio's binnen de provincie.

Zolang er onvoldoende permanente opvanglocaties zijn, zullen tijdelijke locaties ingericht of overgenomen moeten worden door het COA. Het COA kijkt dan vooral naar de huidige noodopvanglocaties die gemeenten de afgelopen periode hebben gerealiseerd. Het COA wil met gemeenten afspraken maken om deze tijdelijke locaties uiterlijk per 1 april 2023 over te nemen.

Het interbestuurlijk toezicht van de provincies wordt uitgebreid: het toezicht op de voortgang van de huisvestingstaakstelling statushouders wordt uitgebreid met toezicht op het realiseren van permanente opvang voor asielzoekers.

Ook de rol van de burgemeesters verandert. Met het beëindigen van de opvangcrisis, is er sprake van een normalisatie van processen en bevoegdheden. Dat betekent dat het realiseren van permanente opvanglocaties een verantwoordelijkheid wordt van het college en de gemeenteraad.

Stand van zaken

In de afgelopen maanden heeft het Ministerie van de veiligheidsregio's verschillende inspanningen gevraagd. De negen gemeenten in de regio Kennemerland (Haarlem, Bloemendaal, Beverwijk, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen, Zandvoort) werken hierin samen op basis van solidariteit en leveren inmiddels een grotere inspanningsverplichting dan door het Rijk is gevraagd.

- 1) Het realiseren van 450 crisisnoodopvang plekken voor asielzoekers
In onze regio is dit aantal ruimschoots behaald met verschillende locaties voor crisisnoodopvang voor zo'n 550 asielzoekers.
- 2) Het realiseren van versnelde uitstroom uit de azc's van statushouders náást de wettelijke huisvestingstaakstelling
Meerdere gemeenten in onze regio lopen voor op hun wettelijke huisvestingstaakstelling statushouders. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de versnelde uitstroom van statushouders.
- 3) Het realiseren van een eengezinswoning per gemeente voor kleinschalige huisvesting van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers).
Verschillende gemeenten in onze regio zijn hierover in gesprek met corporaties.

Er gebeurt meer in onze regio. Zoals bekend zijn er in onze regio drie schepen waar ruim 1.200 asielzoekers worden opgevangen. Omdat deze locaties eindig zijn, zullen deze niet worden overgedragen aan het COA als tijdelijke opvanglocaties. In onze regio opent een tijdelijke opvanglocatie voor amv'ers (Velsen, 80 plaatsen).

Dit alles vindt plaats naast de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, ook hiervoor leveren de gemeenten grote inspanningen op het gebied van opvang, werk, onderwijs en zorg.

Op weg naar permanente opvang voor asielzoekers

De opgave voor de komende periode is het realiseren van permanente opvanglocaties in onze regio, het vinden van locaties waar het COA azc's kan inrichten. Hoewel nog niet bekend is welke eisen het COA stelt aan dergelijke locaties, verwacht het COA dat ze in ieder geval een zekere omvang hebben, zodat een meer efficiënte bedrijfsvoering kan worden uitgevoerd. Dat kan betekenen dat er in onze regio sprake zal zijn van grotere permanente locaties in plaats van kleinschalige locaties per individuele gemeente op basis van inwoneraantal.

De staatsecretaris heeft toegezegd met een wet te komen waarin deze opgave wordt vastgelegd, en waarmee de wetgever de mogelijkheid krijgt om gemeenten te dwingen locaties beschikbaar te stellen als zij hieraan niet meewerken. Deze wet is inmiddels ter consultatie aangeboden.

Zover willen wij het niet laten komen. Recent hebben de colleges afgesproken dat ze deze opgave gezamenlijk zullen oppakken. De negen gemeenten in onze regio hebben juist door deze samenwerking mooie resultaten geboekt, en willen dit voortzetten. Elk college heeft inmiddels een wethouder aangewezen die plaatsneemt in de regionale stuurgroep. In Haarlem is dat wethouder Roduner (ruimtelijke ordening en wonen) en burgemeester Wienen zal deelnemen als voorzitter van de stuurgroep. Daarnaast is afgesproken om op zoek te gaan naar potentiële locaties in onze regio en het opstellen van selectiecriteria mede aan de hand van eisen die het COA aan locaties stelt. Uiteindelijk leidt dit tot een voorstel voor de spreiding van deze locaties in onze regio en zal aan de betreffende gemeenteraden een besluit worden voorgelegd. Zodra er meer concrete informatie beschikbaar is wordt deze informatie met u gedeeld en besproken.

Het spreekt vanzelf dat dit geen eenvoudig traject is, de negen colleges zullen echter alles op alles zetten om te komen tot een gezamenlijke regionale oplossing.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

